

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:
Det er ikke vanskelig å bygge dette inngangspartiet. Buen krever dog litt ekstra nøy somhet.

TIDSFORBRUK:
2-3 dager, avhengig av om du også bygger gjerde.

PRIS:
Cirka 500 kroner

**En stemningsfull og frodig inngang til hagen skaper hygge.
Denne inngangen er veldig enkel å bygge.**

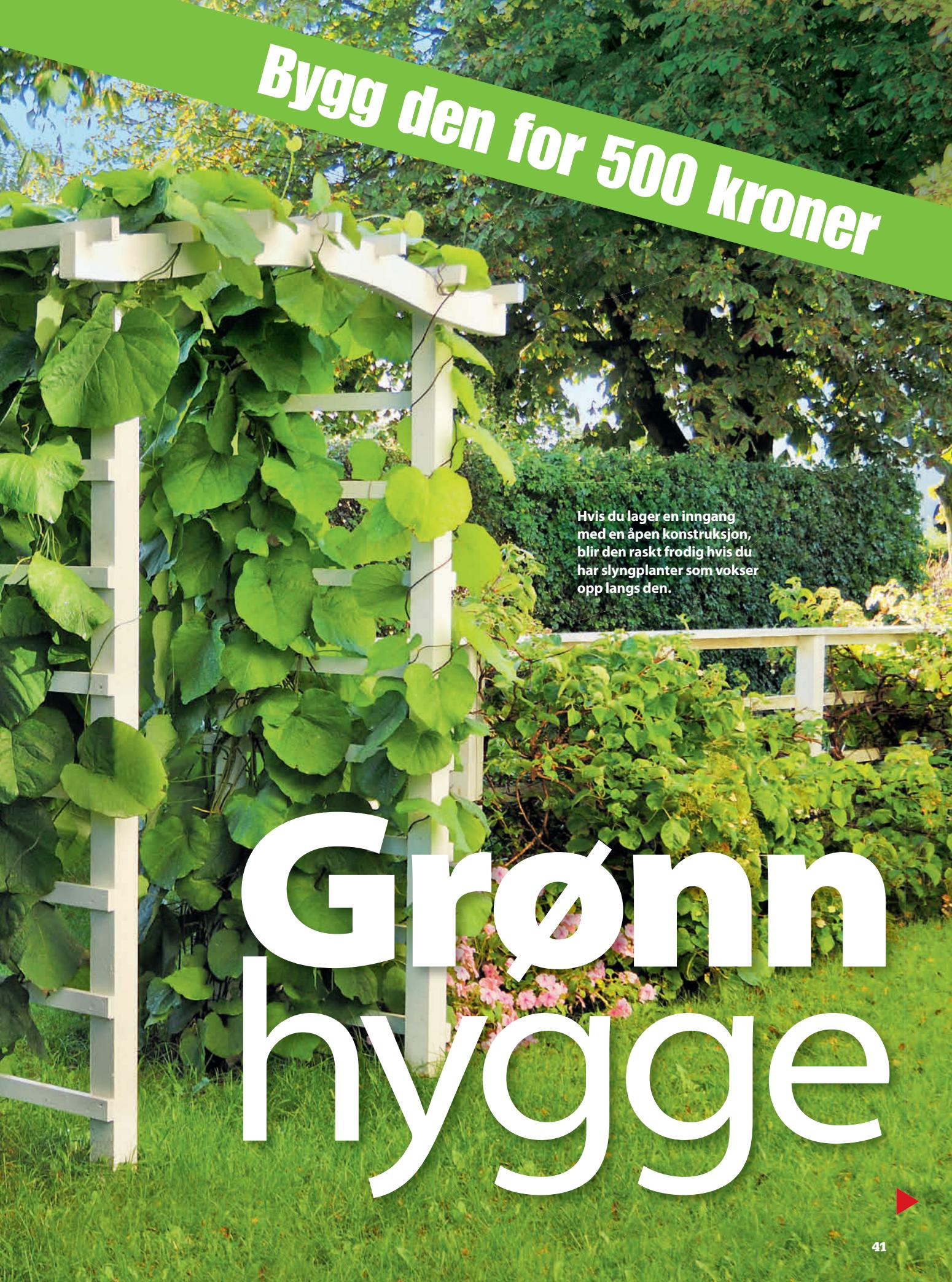
Det skaper hyggelig hagesemning når du kan gå under en buet portal med klatrende planter.

Denne portalen var opprinnelig helt enkel, med to stolper og en overligger. Med den som utgangspunkt har vi laget en flott, grønn inngang med et par ekstra stolper, slik at vi kunne lage den buede vellingen øverst. Du kan også sette opp enda flere stolper i forlengelse av hverandre. Det vil gi en forsterket pergolavirkning.

Inngangen brukes også som en romdeler i hagen, med gjerde på begge sider. Men du kan fint bygge bueinngangen frittstående, eller som åpning i en hekk.

Konstruksjonen er helt enkel, så den er lett å bygge. Du kan selv regulere hvor "åpen" den skal være, alt etter hvor mange tverrstivere og klatreplanter du bruker.

Bygg den for 500 kroner

Hvis du lager en inngang med en åpen konstruksjon, blir den raskt frodig hvis du har slyngplanter som vokser opp langs den.

Grønn hygge

Skjær til buen

Det buede taket gir inngangen karakter, og gjør den til noe spesielt. Buen krever litt ekstra tegne- og sagearbeid, for du må bruke en mal som du kan tegne opp buen på treet med, og sage ut etter. Dette er enklest hvis du setter fast malen med skrutvinger mens du tegner. Da er du sikker på at du får tegnet opp nøyaktig.

De buede overliggerne er laget av 48 x 198 mm konstruksjonsvirke, som sages til med en stikksag. Når de er saget ut, slipes de til så overflaten blir glatt.

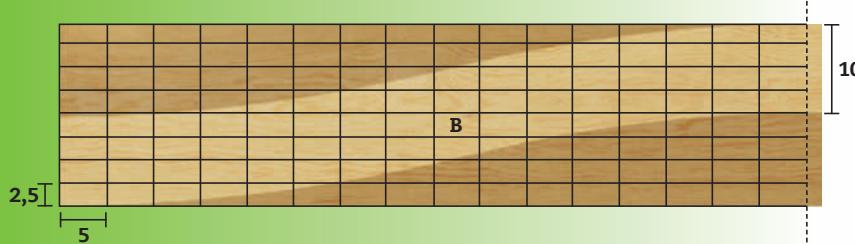
1 Tegn opp buen (B) på bjelken. Dette er enklest hvis du lager en pappmal du kan tegne etter. Sett fast malen på den ene halvdelen av buen, og tegn opp. Deretter speilvendes malen, slik at buen også overføres til den andre siden.

2 Sag ut buen med en stikksag. Nå trenger du ikke malen lenger. Når du skal sage ut den andre buen, tegner du den etter den buen du har laget.

Slik lager du en bu i en bjelke ...

Når du skal lage en bu i en trebjelke, er det enklast om du først lager en mal med den formen du ønsker. **Tegn opp buen på et pappstykke** som du deler i firkanter, slik at det er lettere å tegne nøyaktig. Skjær ut pappmalten og legg den oppå treet. Nå kan du tegne opp – først på den ene siden, deretter speilvendt til den andre siden av buen.

Malen er oppdelt i firkanter som er 2,5 cm høye og 5 cm brede. Buen er 10 cm bred på det øverste stykket og 9,5 cm i endene. Malen speilvendes til den andre siden av buen.

3 Slip buene glatte. Det går fort med en båndsliper, men du kan også gjøre det for hånd med slipepapir.

Sett opp stolpene

For å bygge denne portalen, trenger du fire stolper, to i hver side. Her var det to stolper fra før, som vi valgte å bygge videre på. Derfor skulle vi bare sette to stolper i bakken. De plasseres i forlengelsen av de "gamle" stolpene.

Når du har målt opp til stolpene, graver du ut til dem – hullene skal være så dype at du kommer ned til frostfri dybde. Det er viktig at de står helt rett. Sjekk det fortløpende med et vater.

Når du fyller jord rundt stolpene, skal du sørge for å stampa den godt, slik at stolpene står solid.

1 Mål opp til stolpene (A). De to nye stolpene plasseres 60 cm fra de gamle. Bruk et platestykke til å måle vinkelrett ut fra de gamle stolpene, og bank ned et par plugger der stolpene skal graves ned.

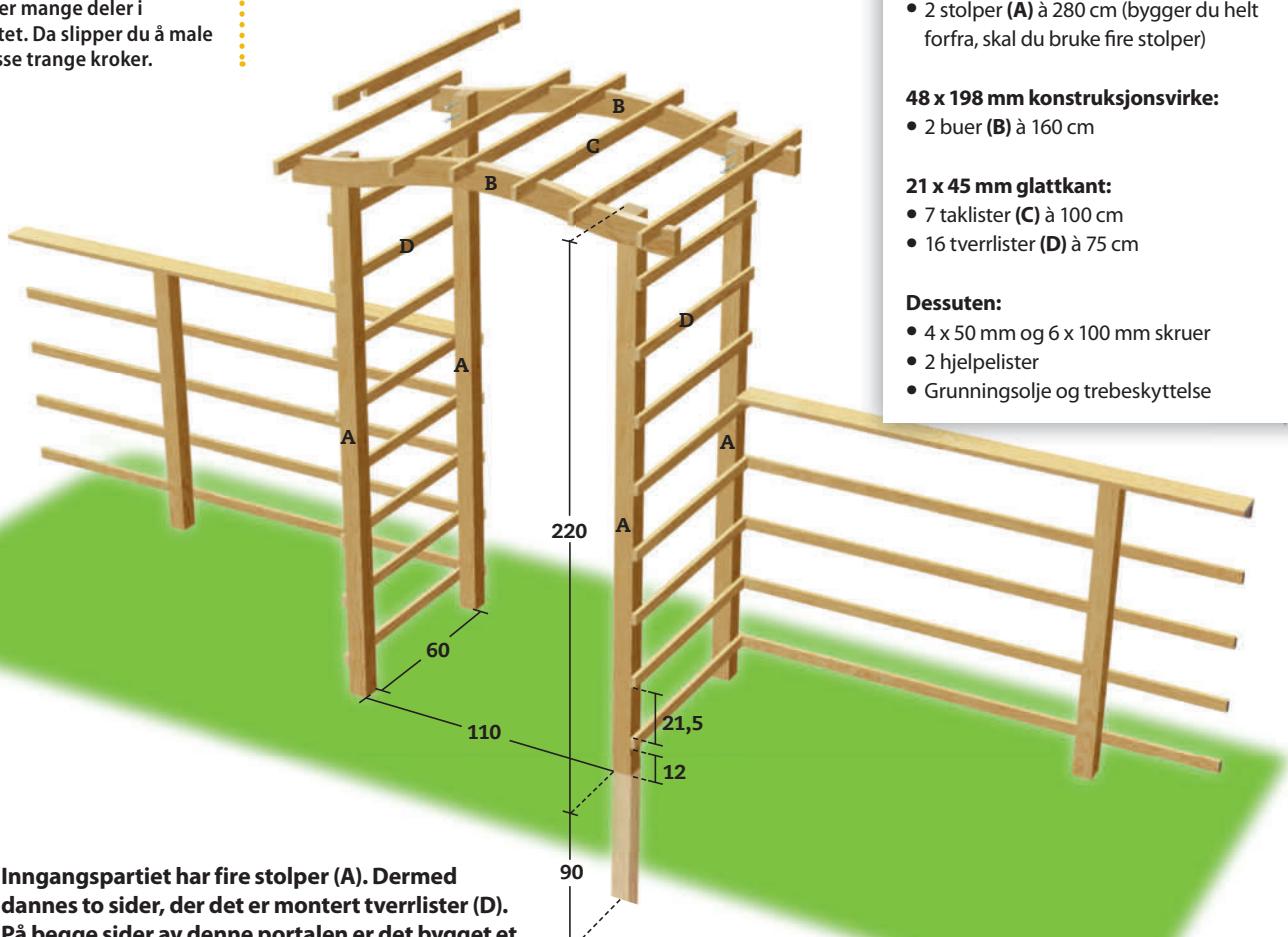
2 Grav ut til stolpene. Hullene skal være ned til frostfri dybde. I steinfri grunn er dette enkelt med et stolpebor.

TIPS

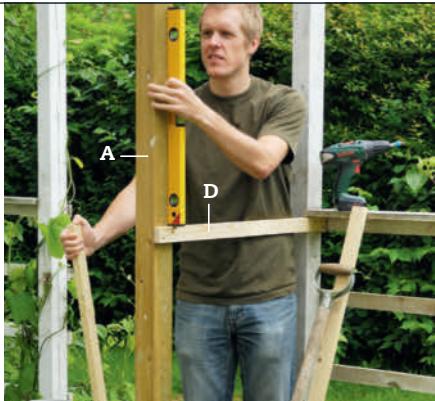

Mal før du setter sammen.
Det kan være en fordel å male listene før de skrus på, spesielt når det er mange deler i prosjektet. Da slipper du å male i en masse trange kroker.

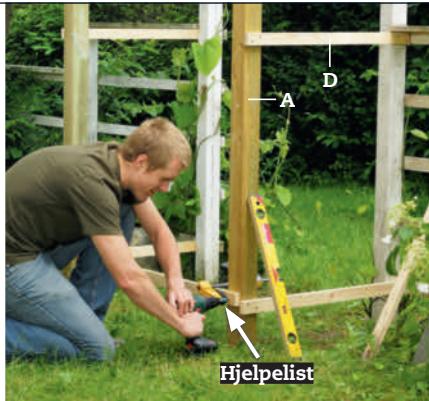
Taket består av to buer (B) som er satt fast til stolpene (A). Oppå buene er det montert tverrlister (C). De har et hakk i hver ende, slik at de kan slås på plass på buene.

Inngangspartiet har fire stolper (A). Dermed dannes to sider, der det er montert tverrlister (D). På begge sider av denne portalen er det bygget et gjerde – også med tverrlister som er plassert i samme avstand som dem i sidene.

3 Sett stolpene (A) i bakken, og sjekk at de står rett. Spenn fast to lister (D) på stolpene med tvinger, mens du sjekker med vateret. Fyll jord rundt stolpene, og stamp den godt. Bruk f.eks. en lektestump til å stampe jorden med.

4 Sett fast to hjelplister på stolpene. Det stabiliserer stolpene mens du jobber. Kapp til to lister, her på 125 cm, og skru dem fast mellom de nye stolpene, der åpningen skal være.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

98 x 98 mm trykkimpregnerte stolper:

- 2 stolper (A) à 280 cm (bygger du helt forfra, skal du bruke fire stolper)

48 x 198 mm konstruksjonsvirke:

- 2 buer (B) à 160 cm

21 x 45 mm glattkant:

- 7 taklister (C) à 100 cm
- 16 tverrlister (D) à 75 cm

Dessuten:

- 4 x 50 mm og 6 x 100 mm skruer
- 2 hjelplister
- Grunningsolje og trebeskyttelse

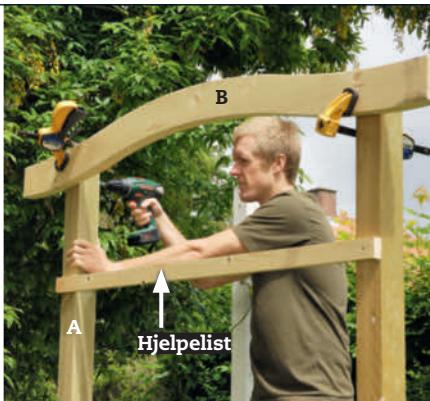

5 Kapp til stolpene i lengden med en håndsga. Mål først opp med et vater hvor stolpene skal kappes. Her skal det tas hensyn til de gamle stolpene, som de to nye skal være i nivå med.

Bue og lister

Nå mangler du bare å sette opp buen og tverrlistene. Dette er enklest hvis du først plasserer buen øverst på stolpene med tvinger. Da kan du justere dem så de blir sittende helt riktig, før du skrur dem fast.

Oppå de to buene skal det sitte sju lister. De skal plasseres med passe avstand, og de skal stikke ut litt over siden på buen. Lag et hakk i hver ende av listene. Det skal tilsvare tykkelsen på buen, slik at listene kan presses ned over den. Hakkene lages ved å sage to spor, som du stemmer rent med et stemjern.

1 Spenn fast den ene buen (B) på stolpene (A) med et par tvinger, slik at den er i nivå med toppen av stolpene. Skru den fast. Husk å forbore.

2 Skru fast den andre buen på samme måte. Her skal den plasseres på de gamle stolpene, som vi bygger videre på.

3 Lag et hakk i listene (C) til taket.
Sag først to snitt halvt ned i hver ende av listene, der de skal gripe i buene. Stem ut hakkene med et skarpt stemjern.

4 Plasser listene (C) på buen (B).
Mål først ut hvor på buen de skal sitte, slik at de blir jevnt fordelt. Bank dem på plass, evt. med forsiktige hammerslag. Til slutt skrus de fast med 4 x 50 mm skruer.

5 Monter tverrlistene (D) på sidene.
Fordel dem med en passende avstand, og sjekk at de sitter rett. Skru fast listene til stolpene med 4 x 50 mm skruer. Stryk på grunning og to strøk trebeskyttelse.

Slyngplantene finner veien opp langs portalen selv. Men du kan hjelpe dem litt ved å binde dem opp.